

8. СИНЬОВ В. М., ШЕВЦОВ А. Г. НОВА стратегія розвитку корекційної педагогіки в Україні. // Дефектологія. – 2004. - № 2. – С. 6 – 10.
9. Создание и апробация модели психолого-педагогического сопровождения инклюзивной практики: [методическое пособие] / Под. общ. ред. С. В. Алехиной, М. М. Семаго. - М.: МГППУ, 2012. – 156 с.

ASPECTE DE INFORMARE ȘI CONSILIERE PENTRU PĂRINȚII CARE EDUCĂ COPII CU DIZABILITĂȚI

Stempovscaia Elena,
Dr. în științe pedagogice
UPSC „Ion Creangă”

Rezumat

Creșterea copilului este o sarcină dificilă și a fi părinte al unui copil cu dizabilități este o provocare. Părinții se pot confrunta cu multe provocări din cauza dizabilității copilului și a lipsei de conștientizare a bolilor. Are un efect psihologic deosebit asupra vieții părinților. Astfel, scopul scrierii acestei lucrări este de a cunoaște cum consilierea poate schimba viața părinților și a copiilor. Există mai mulți factori care influențează stresul din viața părinților și, în plus, studiile arată că mamele sunt afectate mai mult din cauza dizabilității copilului, deoarece este singura îngrijitoare a copilului. Discapacitatea copilului este principala cauză de anxietate și depresie la părinți. Dacă se face consilierea acestor părinți, ei vor putea face față acestor provocări și îi vor ajuta să facă față. Consilierea cognitivă comportamentală va ajuta la schimbarea emoțiilor negative, a gândurilor și a comportamentului. În acest articol v-am descrie diferite metode de consiliere, cum ar fi consilierea existențială, consilierea Gestalt, conceptul B.F. Skinner al condiției clasice și operante, terapia de familie și terapia interpersonală (IPT). La consilierea părinților, aceștia trec prin șase etape de ajustări. Astfel, prin consiliere părinții sunt capabili să îngrijească mai bine copilul și vor putea avea o calitate a vieții mai bună.

Cuvinte-cheie: consiliere educațională, copil cu dizabilități, incluziune socială, excluziune., dificultăți, armonizarea relațiilor, strategii de consiliere, educația părinților.

Summary

Raising a child is a difficult task and being a parent of a child with special needs is a challenge. Parents can face many challenges as a result of the child's disability and lack of awareness of the disease. It has a special psychological effect on the parents' lives. Thus, the purpose of this paper is to know how counseling can change the lives of parents and children. There are several factors that influence stress in the parents' lives and, in addition, studies show that mothers are more affected because of the child's disability because she is the sole caregiver of the child. The child's disability is the main cause of anxiety and depression in parents. If these parents are counseled, they will be able to meet these challenges and help them cope. Cognitive behavioral counseling will help change negative emotions, thoughts, and behavior. In this article we will describe different methods of counseling, such as existential counseling, Gestalt counseling, the concept of B.F.Skinner of the classical and operant condition, family therapy and interpersonal therapy (IPT). When counseling parents, they go through six stages of adjustment. Thus, through counseling, parents are able to take better care of the child and will be able to have a better quality of life.

Keywords: educational counseling, parents, , child with disabilities, institutionalized child, social inclusion, exclusion difficulties, relationship harmonization, counseling strategies, parent education.

Reacțiile părinților după aflarea dizabilității copilului lor pot fi mai bine înțelese prin luarea în considerare a unor gânduri și așteptări obișnuite pe care majoritatea părinților le au în timp ce se pregătesc pentru a fi părinți. Părintele tipic, în timp ce se uită înainte la nașterea unui copil, fantasează și formează imagini ale copilului așteptat. Imaginea modului în care un părinte ar dori să fie copilul reflectă percepțiile părinților despre ei înșiși. Așteptările părinților pot include realizări

precum succesul într-un rol social sau într-o profesie sau competența la o anumită activitate. Aceste așteptări pot fi reflectate în stereotipuri, cum ar fi tatăl care cumpără o minge de baseball pentru fiul său nou-născut. Când părinții sunt informați că copilul lor are o dizabilitate, pierderea copilului fanteziat și discrepanța dintre aceste așteptări și realitate precipită o reacție de criză caracterizată de sentimente de durere și pierdere. Reacția de durere poate fi reactivată în timpul tranzițiilor ulterioare în viața copilului și a familiei (Konanc și Warren, 1984).

Uneori, un copil se naște cu o anomalie congenitală aparentă, iar părinților li se prezintă problema la începutul vieții copilului. În aceste cazuri, părinții trebuie să pună capăt atașamentului psihologic pentru copilul care a fost idealizat în timpul sarcinii și să accepte un copil care are o imperfecțiune. Caracteristicile unui copil născut cu defecte congenitale încalcă așteptările părinților cu privire la ceea ce ar trebui să fie bebelușul lor și sunt printre cele mai frecvente declanșatoare ale relațiilor perturbate părinte-copil. Adesea, însă, o problemă nu este descoperită până când copilul nu este mai mare. Majoritatea familiilor sunt conștiente de faptul că există ceva în legătură cu copilul lor înainte de a primi un diagnostic, dar s-ar putea „să se fi concentrat pe un aspect destul de circumscris al dezvoltării”. Dacă problema este întârzierea mintală, părinții pot suspecta surditate sau se pot îngrijora de probleme de comportament sau stângăcie, de exemplu. Cel puțin un părinte va admite de obicei o îngrijorare serioasă cu privire la comportamentul copilului, dar celălalt va nega deseori problema spunând că copilul o va depăși (Robinson și Robinson, 1965).

Există frecvent probleme practice în gestionarea unui copil cu dizabilități (Naidoo, 1984).

Șapte factori care trebuie luați în considerare pentru a cântări povara familiei sunt:

- (a) tulburări de somn pe care handicapul copilului le poate provoca părinților;
- (b) sarcini fizice legate de îmbrăcăminte, ridicare, hrănire și așa mai departe pe care le-ar putea crea o boală sau un handicap părinților;
- (c) diete complicate care necesită timp suplimentar;
- (d) curățarea suplimentară a locuinței care ar putea fi necesară;
- (e) stres financiar și tensiune;
- (f) adaptări care ar putea fi necesare în locuințe și mobilier;
- (g) imprevizibilitatea bolii sau dizabilității (Travis, 1986)

Creșterea copilului este o sarcină dificilă și a fi părinte al copilului cu dizabilități este un eveniment stresant care apare în viață. Dizabilitatea este dificil de definit, în timp ce LaPlante, Carlson, Kaye și Bradsher (1996) definesc o persoană cu handicap ca fiind „una care nu poate să își desfășoare activitatea principală sau este limitată în cantitatea de activitate”. Părinții sunt afectați de stresul fizic, psihologic și social în timp ce îngrijește copiii. În societatea noastră stigmatul se atașează sănătății mintale, din cauza căruia părinții se simt îmbrățișați în împărțirea handicapului copilului. Consilierea îi ajută să-și ventileze preocupările și sentimentele și să poată dezvolta relații

bune cu copiii. Consilierea se ocupă de sănătate, creștere personală, carieră și preocupări patologice. Cu alte cuvinte, consilierii lucrează în domenii care implică relații. Ajută oamenii să îmbunătățească bunăstarea, să amelioreze durerea, să rezolve crizele și capacitatea de a trăi o viață eficientă.

Disfuncțiile mintale sunt proprii mai mult tinerilor, partea reproductivă a populației. În țările în curs de dezvoltare, în următorii ani, va fi observată creșterea acestor maladii. În toate părțile lumii, persoanele cu disfuncții mintale sunt stigmatizate și discriminate.

Situația în Republica Moldova. Tulburările mintale afectează în Republica Moldova multă populație, înregistrându-se o rată a incidenței în creștere de circa 15 mii persoane pe an și o prevalență totală de circa 100 mii pe an. La evidență psihiatrică se află circa 60 mii pacienți, dintre care circa 28 mii au grad de dizabilitate. În structura dizabilității primar înregistrate 9% reprezintă sănătatea mintală.

Mai mult, nașterea copilului cu dizabilități este principala cauză de depresie și anxietate la părinți. Există un stres parental ridicat din cauza handicapului copilului, din cauza lipsei de cunoștințe și conștientizare a modului de îngrijire a copilului cu dizabilități. Multe îngrijiri și responsabilități cad pe umerii mamelor, adesea acuzate de societate și familie pentru starea copilului. Aceștia se confruntă cu multe provocări în timp ce îngrijesc dizabilitățile copiilor, dar, pe de altă parte, contribuie, de asemenea, la efecte pozitive asupra vieții copiilor, cum ar fi o mai bună luare a deciziilor și o mai bună calitate a vieții. Deoarece prevalența handicapului copiilor este foarte mare și are efect asupra vieții părinților și a copiilor, scopul acestui subiect este de a identifica strategiile și metodele de consiliere care pot ameliora stresul părinților, care pot fi de ajutor pentru a dezvolta o relație bună între copil și părinte și ceilalți membri ai familiei. Consilierea îi va ajuta pe părinți să supraviețuiască cu copilul cu dizabilități și, de asemenea, îi va ajuta să facă o viață de calitate a copiilor.

Nevoia de consiliere a familiei copiilor cu nevoi educaționale speciale

Consilierea este o profesie prin care o persoană cu probleme este ajutată să se simtă și să se comporte într-un mod mai satisfăcător prin interacțiunea cu un consilier care oferă servicii care stimulează clientul să dezvolte comportamente care îi permit să se ocupe mai eficient de sine și de mediul său. Prin urmare, consilierea este o profesie care este esențială pentru ajustarea corectă a unui individ. Prin urmare, este imperativ ca părinții și familiile copiilor cu nevoi educaționale speciale au nevoie de consiliere pentru gestionarea eficientă a copil cu handicap. Majorității familiilor de copii cu nevoi educaționale speciale le este greu să accepte ei din cauza ignoranței, a convingerilor superstițioase, a mândriei, a concepției greșite a fricii și a dezinformării. Prin urmare, consilierea este foarte binevenită pentru părinții copiilor cu nevoi educaționale speciale pentru iluminare. Familiile și copiii cu nevoi educaționale speciale au nevoie de consiliere pentru a

produce schimbări de comportament, sănătate mintală pozitivă, rezolvarea problemelor, eficacitatea personală și luarea deciziilor.

Prin urmare, consilierea ajută aceste familii să facă față în mod eficient cererii copiilor cu probleme speciale educaționale. Consilierea îi ajută pe părinții copiilor cu nevoi educaționale speciale să le examineze roluri de părinți și să devină conștienți de relația părinte-copil. Ajută la eliminarea sentimentului de vinovăție a familiilor care au copii cu nevoi educaționale speciale. De asemenea, ajută familia să depășească atitudinea negativă pe care o au față de copiii cu nevoi speciale. Familiile copiilor cu nevoile educaționale speciale au nevoie de consiliere pentru a-i ajuta să dobândească abilități sociale, fizice, emoționale și cognitive necesare pentru a face față cu succes dizabilității experimentate. Consilierea asistă familia copiilor cu nevoi educaționale speciale pentru a învăța cum să gestionăm stresul asociat cu plictiseala rutinei în creșterea copilului cu nevoi speciale. Echipează familia cu abilități pentru a dezvolta asertivitate, rezolvarea problemelor, luarea deciziilor și abilități de stabilire a obiectivelor în secțiile lor. Consilierea îi ajută și pe părinți să-și dezvolte independența în ei și în ei copii. (Okeke, 2001; Mamman, 2007). Consilierii sunt de mare ajutor familiei de copii cu nevoile educaționale prin furnizarea de informații profesionale cu privire la modul de detectare și gestionare a copiilor lor, în scopul de a da m speranța de a trăi.

Observații din cadrul ședințelor de consiliere; era singurul copil acasă și este mult iubit de mama sa. Părinții lui au fost foarte neliniștiți și îngrijorați când au aflat despre dificultățile de comportament și problemele intelectuale ale copilului lor. Nu era interactiv și devenea agresiv frecvent. Ei nu au reușit să-și gestioneze comportamentul și nu au împărtășit nimănui despre starea lui, deoarece se simțeau jenați. Ei nu acordau copilului lor timp adecvat, deoarece părinții erau angajați în câmpul muncii. Deci îngrijirea copilului lor a fost compromisă. Se temeau de sănătatea copilului lor, arătându-și întotdeauna îngrijorarea că copilul lor va deveni normal sau nu și se gândeau la viitorul său. Părinții sufereau, de asemenea, de multe stresuri, dar după multe sesiuni de consiliere, au reușit să se descurce, precum și viața copilului sa schimbat.

Copiii cu dizabilități generează provocări pentru părinții lor, care se confruntă cu probleme dificile, suferință, pierderi și durere. Părinții au efect psihologic și asupra vieții. Părinții acestor copii experimentează mai multe emoții și adesea au sentimente de vinovăție, care într-un fel o cauzează copilului cu dizabilități, din motive logice sau ilogice. Un alt factor legat de creșterea copilului poate include dezamăgirea că copilul lor nu va atinge idealurile carierei pe care le-au planificat sau sentimentul de îmbrățișare, rușine și izolare

Consilierea este realizată în moduri diferite, dar patru domenii se concentrează pe fiecare terapie, care include experiențe de fond și permeabile, emoții, acțiuni și gânduri. Să vedem fundalul primului aspect, conform teoriei Carl Jung a relațiilor de obiect, iar analiza tranzacțională face parte din consilierea care se concentrează pe fondul persoanei vorbitoare, experiențele timpurii și istoriei.

Consilierea abordării emoțiilor ajută la identificarea, înțelegerea, exprimarea și gestionarea sentimentelor de către oameni. De asemenea, se concentrează pe creșterea gradului de conștientizare a gândurilor și percepțiilor cuiva și asupra modificării gândirii negative.

Terapia cognitiv-comportamentală (TCC) este cea mai bună metodă pentru acest tip de consiliere. Terapia cognitiv-comportamentală (TCC) este una dintre cele mai cunoscute și mai bine studiate forme de terapie. Aceasta este o abordare pe termen relativ scurt, concentrată, bazată pe o relație activă de colaborare între consilier și client, în cadrul căreia clienții învață o serie de abilități specifice pe care le vor putea utiliza de-a lungul vieții. Eficacitatea acestei forme de terapie a fost demonstrată în timp pentru o gamă largă de probleme – de exemplu, anxietate, depresie și alte tulburări afective, tulburări alimentare, tulburări sexuale, dependență de substanțe, tulburări de personalitate. Terapia cognitiv-comportamentală pornește de la ipoteza că înțelegerea și utilizarea interacțiunii dintre gânduri, emoții și comportamente poate ajuta persoana respectivă să găsească metode prin care să modifice tiparele preexistente și să implementeze anumite schimbări care vor duce la rezolvarea problemelor identificate.

Consilierea părinților se poate face prin diferite metode care includ: Terapia cognitiv-comportamentală (combinație de terapii cognitive și comportamentale) este o combinație de identificare a gândurilor și proceselor negative, precum și modificarea sentimentelor și comportamentelor negative. Ivan Pavlov și B.F. Skinner au adus conceptul de condiție clasică și operantă, învățând prin recompensă și asociere. Se concentrează pe problemele și comportamentele actuale și pe încercările de a elimina acele comportamente pe care pacientul le consideră supărătoare.

Motivarea joacă, de asemenea, un rol cheie în consilierea comportamentală (Gorham, 2013). Terapia de familie (utilizată atunci când dificultățile pacientului provine din relații tulburate în cadrul familiei sale) este de obicei utilizată în tratamentul copiilor, adolescenților sau adulților tineri. Ajută părinții să depășească problemele relației lor cu copilul (Matson și colab., 2009).

Conform Forumului serviciilor de consiliere a sectorului voluntar din Edinburgh, analiza tranzacțională, consilierea direcționează subliniază obligația morală a indivizilor cu privire la emoțiile, gândurile și conduita lor. Acceptă că persoanele se pot schimba, presupunând că aleg cu nerăbdare să-și înlocuiască exemplele tipice de conduită cu altele noi.

Consilierea existențială ajută indivizii să elucideze, să mediteze și să înțeleagă viața, astfel încât să o poată trăi bine. Îi îndeamnă să se concentreze asupra suspiciunilor esențiale pe care le fac despre ea și despre ei înșiși, astfel încât să poată face față vieții așa cum este.

Această terapie, prin excelență filosofică, presupune că atât terapeutul, cât și clientul său ajung să deprindă arta de a trăi în mod existențial – ceea ce înseamnă „a gândi pentru tine însuși și a-ți asuma responsabilitatea pentru gândurile, sentimentele și acțiunile tale”. Trăirea existențială se

realizează într-un orizont al comunicării în care relaționarea interpersonală este conectată cu sursele existențiale fundamentale legate de dimensiunea fizică, dimensiunea socială, dimensiunea personală și dimensiunea spirituală. Fiecare dintre acestea se suprapun într-o structură unică, cea care face ca natura umană să se manifeste prin asumarea de către fiecare individ a unei vieți autentice.

Terapia existențială este o practică ghidată de principii ce se raportează la problemele vieții cotidiene ale indivizilor și la scopurile de care ei sînt ghidați în construcția propriei lor vieți. În acest ghidaj, este esențială orientarea spre sensul existenței, spre valorile vieții și spre elementele definitorii pentru modul de a fi al omului în lume.

Terapia existențială este asociată cu analiza valorilor umane și poate ajuta în orice situație și dificultăți de viață: pentru a face față depresiei, fricilor, singurătății, dependențelor, gândurilor și acțiunilor obsesive, goliciunea și comportamentul suicidar, durerea, crizele și eșecurile, indecizia. Scopul terapiei este acceptarea universului, cea mai completă, bogată și semnificativă existență.

În terapia existențială, problemele vieții sunt luate ca bază, viața însăși este în strânsă legătură cu lumea exterioară și nu studiul manifestărilor **psihice** fără simptome. Din punct de vedere existențial, **exploarează profund**, — nu înseamnă să investighezi trecutul; înseamnă a lăsa deoparte grijile cotidiene și a reflecta la ceea ce este în afara timpului - despre relația dintre conștiința ta și spațiul din jur. Înseamnă să te gîndești **ce suntem noi**, nu cum am ajuns la cine suntem.

Majoritatea oamenilor apelează la un terapeut atunci când pierd ceva în sine, un anumit sens. Problemele pot prelua viața unei persoane și o pot face insuportabilă, dar în orice moment există posibilitatea de a face un pas în favoarea vieții într-un mod diferit. O persoană este capabilă să înțeleagă unicitatea situației sale de viață, este capabilă să o facă **alegera modului de relaționare cu prezentul, trecutul și viitorul...** De asemenea, poate dezvolta capacitatea de a acționa acceptând responsabilitatea pentru consecințele acțiunilor sale.

Terapeutul existențial caută să înțeleagă lumea personală a pacientului, nu să stabilească exact modul în care lumea lui se abate de la ”*norme*„, Nu dă răspunsuri, ci întreabă și ajută persoana să vină la el însuși.

Viața este o artă. Fiecare dintre noi are un talent pentru a trăi, iar terapia existențială ajută doar o persoană să intre într-o nouă fază în dezvoltarea acestui talent.

Consilierea gestalt influențează indivizii să aibă o conștiință animată a circumstanțelor lor actuale și, în plus, se alătură corespondenței care merge excelent.

Consilierea Gestalt este întemeiată pe o filosofie holistică asupra vieții și practicii și, implica anumite tehnici și abilități. Se accentuează faptul că a crea un anumit tip de contact, în cadrul unei relații, reprezintă inima și sufletul metodei **Gestalt** și, prin urmare, este cea mai importantă „abilitate” de posedat. În plus, autorii examinează **dimensiunea spirituală și culturală a consilierii Gestalt.**

Terapia Gestalt poate ajuta clienții cu probleme precum anxietatea, depresia, respectul de sine, dificultățile de relaționare și chiar fizice, cum ar fi durerile de cap de migrenă, și spasmele spatelui. Candidații buni pentru terapia gestaltă sunt cei care sunt interesați să lucreze la conștiința de sine, dar pot sau nu să înțeleagă rolul pe care îl joacă în propria lor nefericire și disconfort. Tehnicile Gestalt sunt adesea folosite în combinație cu munca corporală, dansul, arta, drama și alte terapii.

Un principiu cheie pe care se bazează consilierea gestaltă este realizarea sau întreprinderea unor ciocniri critice în viața unui individ. Terapia interpersonală (TIP) este un ajutor semi-organizat care inspectează modul în care problemele observate la cineva ajută provocării pasionale, de exemplu, tristețea și invers. TIP sunt folosite, cu scopul de a realiza schimbări, de a solicita îmbunătățiri ale dispoziției sau alte manifestări deranjante.

Când începe consilierea unei persoane și pentru a face față că copilul său este cu părinți cu dizabilități în procesul de doliu, ei trec prin șase etape de adaptare. În prima etapă, tutorele poate fi șocat și el sau ea poate să țipe sau să se descurajeze. Frecvent oamenii își pot exprima sentimentele prin întreruperi fizice sau, din când în când, chicotind nepotrivit. Etapa a doua este o dezvoltare a primei etapei, iar majoritatea oamenilor pot nega incapacitatea copilului lor sau pot încerca să mențină o distanță strategică de acea realitate în alt mod. Câțiva oameni vor încerca să propună diferite mișcări într-un efort de a schimba actualitatea. Etapa a treia, în această etapă, părinții se pot simți revoltați. Aceștia își pot arăta indignarea aparent, ca furie, sau pot fi retrași și detașați de sentimentele extreme de vină. stadiul patru prezintă anxietate, lipsă de speranță și rușine, din cauza cărora puțini dintre părinți încearcă să-și ascundă copilul, ceea ce duce la izolare, etapa a cincea, numită și etapă de cunoaștere a părinților, va începe să înțeleagă starea copilului, își va aprecia abilitățile care ajută la gestionarea vieții încercări și posibilitatea de a-și ajuta copilul și pe ei înșiși. În etapa a cincea, părinții au capacitatea de a se bucura de viață, de a aranja viitorul, de asemenea, conversează cu ei fără nici o teamă și de a participa la gestionarea vieții lor. Oamenii reacționează la stres și la capacitatea de a se adapta presupunând că au un ajutor și surse familiale puternice, statutul monetar, ajutorul social ajută la modificarea părinților și starea civilă (Healey, 1997).

Impactul consilierii asupra părinților va fi că aceștia sunt capabili să recunoască nevoile copilului lor și să ofere îngrijiri mai bune, să funcționeze emoțional și fizic mai bine, relații puternice și o familie mai bună pentru copii. Prin consiliere părinții vor putea gestiona aceste situații, ca eforturile cognitive și comportamentale utilizate pentru a gestiona o situație stresantă și pentru a gestiona emoțiile negative care rezultă din situația stresantă să contribuie la îmbunătățirea calității vieții părinților și copiilor cu dizabilități .

Concluzie

Prin urmare, cu ajutorul consilierii, părinții își vor putea schimba comportamentul și gândurile. Părinții au o suferință fizică și psihologică legată de îngrijirea copiilor lor, afectându-le

astfel calitatea vieții. De asemenea, îi va ajuta să învețe diferite strategii de coping prin care să trateze situația în mod eficient. Astfel, va ajuta la creșterea calității vieții lor, precum și a copilului.

Bibliografie:

1. BEȘLEAGA, D. Dificultățile relațiilor interpersonale în vârsta preadolescentă. În: Psihologie Pedagogie Specială Asistență Socială, 2009, nr.2(15), p.72-76.
2. BONCHIȘ, E. Familia și rolul ei în educarea copilului. Iași: Polirom, 2011. 424 p.
3. CALARAȘ, C. Formarea culturii relațiilor intergeneraționale. Pedagogia și sociologia educației familiale. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2017. 304 p.
4. CUZNEȚOV, L. Consilierea parentală. Ghid metodologic. Chișinău: Primex-com SRL, 2013. 110 p.
5. CUZNEȚOV, L. Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei. Chișinău: CEP USM, 2008. 624 p.
6. DOLEAN I. Meseria de părinte. București: Aramis, 2002. 96 p.
7. DUMITRU, I.AI. Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii practice. Iași: Polirom, 2008. 332 p.
8. Strategia intersectorială privind dezvoltarea abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022 (Hotărârea Guvernului nr. 1106 din 03.10.2016, pct.2).
9. PATTERSON, C.H. Do we need multicultural counseling competencies? In: Journal of Mental Health Counseling, 2004, vol.26, no.1, p.67-73.
10. GHERGUȚ, A. Evaluare și intervenție psihoeucațională. Terapii educaționale, recuperatorii și compensatorii. Iași: Polirom, 2011. 284 p.
11. HOLDEVICI, I. Psihoterapia cognitiv-comportamentală. Managementul stresului pentru un stil de viață optim. București: Editura Științelor Medicale, 2005. 591 p.
12. IONESCU, G. Psihoterapie. București: Editura Științifică, 1990, p.8-38.
13. www.parinti-preadolescenti.info.md
14. РАЙГОРОДСКИЙ, Д. Подросток и семья. Хрестоматия. Самара: Бахрах-М, 2002. 656 с.
15. COCORADĂ, E. (coord.). Consilierea în școală – o abordare psihopedagogică. Sibiu: Psihimedia, 2004. 244 p.
16. BEȘLEAGA, D. Op.cit.
17. VRĂSMAȘ, E.A. Consilierea și educația părinților. București: Aramis, 2002. 176 p.
18. БАРКАЕВА, И.Л. Психолого-педагогические условия формирования готовности педагога-психолога к работе с девиантными подростками. Докторская диссертация. Калининград, 2009. 240 с.
19. VRĂSMAȘ, E.A. Op.cit.
20. DUMITRU, I.AI. Op.cit.

METODE EFICIENTE DE ANTRENAMENT AUDITIV-VERBAL. METODA LING

Bodorin Cornelia,
doctor în psihologie (psihologia specială),
conferențiar universitar,
IMSP IMU
Ciubotaru Natalia,
lector univ.,
Catedra Psihopedagogie Specială,
UPSC ”Ion Creangă”

Rezumat

Reabilitarea auditiv-verbală a copiilor cu deficiențe de auz timp de mai multe decenii este una dintre cele mai importante probleme în pedagogia corecțională, în special a surdopedagogiei.

Specialiștii în educația copiilor cu deficiențe auditive consideră Metoda Ling ca fiind una dintre cele mai eficiente metode de antrenament auditiv și datorită faptului că este secvențială, ordonată și consistentă. Vizează patru aspecte ale comunicării verbale: acuratețea, viteza, economia de efort (absența mișcărilor